

Verslag van de Commissievergadering gehouden op 11 april 2019 om 20.00 uur in de Raadszaal van het Kasteel te Wijchen

Voorzitter: dhr. P.P. Verbeeten (Kernachtig Wijchen)

Aanwezig: dhr. R.L.A. Albersnagel (Kernachtig Wijchen), dhr. W.J. van den Boogaard (Kernachtig Wijchen), dhr. R.J.L. Boumans (VVD), mevr. H.A.M. Cuppen (CDA), mevr. E. Dauphin (D66), dhr. P.G.W. Gatzten (PvdA), dhr. R.J.P. van Haren (Kernachtig Wijchen), dhr. L.J.P.G. Herms (Wijchen Lokaal), mevr. C.E. Hoogteijling (CDA), mevr. H.J. Janssen (Kernachtig Wijchen), dhr. J.P. de Kievit (Sociaal Wijchen), dhr. W.T.M.J. Krale (VVD), dhr. A.J. van Kuppeveld (Wijchen Lokaal), dhr. J.H.M. Loeffen (Sociaal Wijchen), dhr. A.M. Moerman (D66), mevr. Z. Osman (PvdA), dhr. J.G.F.M. Peters Sengers (CDA), dhr. W.H.M. Roosenboom (PvdA), dhr. P.M. van 't Schip (Wijchen Lokaal), dhr. C.W.J.B. Timmerman (Wijchen Lokaal), mevr. K.A.W. Vereijken (D66), dhr. M.A.J. Verharen (Kernachtig Wijchen), dhr. L.R. Verploegen (VVD), dhr. M.C.G. van Wanroij (CDA), mevr. E.A.J. Wittenberg (D66) en mevr. J.C. Zijlstra (Kernachtig Wijchen)

Griffie: mevr. M-C Heuvelmans, mevr. S.H.L. van den Bosch

Genodigden: dhr. J.Th.C.M. Verheijen (burgemeester), dhr. T.T.M. Burgers (wethouder), dhr. N.G. Derks (wethouder), dhr. G.W.R. Gerrits (wethouder), dhr. P.L.J. Loermans (wethouder)

Notulist: Verslagbureau More Support (mevr. G.L. Pouderoijen)

Publiek: 31 personen

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en meldt de spreektijden.

Wethouder Gerrits meldt dat het college het voorstel van initiatiefnemer Zonel om een zonneakker te realiseren in Hernen vanavond voorlegt aan de raad. Tijdens de informatieavond maandag jl. werd zorg uitgesproken. Dit heeft ertoe geleid dat de initiatiefnemer heeft besloten nadere onderzoeken te zullen uitvoeren en op basis daarvan het plan mogelijk te verbeteren. Het college stelt in reactie hierop voor om de beslisnota Omgevingsvergunning zonnepark Kampbroek 5/5a Hernen op dit moment van de agenda te halen. Het definitieve voorstel zal naar verwachting in juni 2019 voorgelegd worden.

De heer Verharen wijst erop dat vooralsnog beleidsregels inzake zonneakkers ontbreken en vraagt of deze in bijlage kunnen worden opgenomen bij agendering in juni 2019. Voorts vraagt hij of rekening zal worden gehouden met de gevraagde landschappelijke inrichting waar de bewoners van de Broekstraat aan hechten.

Wethouder Gerrits geeft aan, dat het inderdaad de opgave is rekening te houden met de landschappelijke inrichting. Voorts meldt hij dat het beleid rondom zonneakkers onderdeel zal uitmaken van de gewijzigde nota.

De heer Van Wanroij verzoekt de beleidsregels rondom zonneakkers voorafgaand aan het nieuwe plan vast te stellen.

De heer Moerman acht het tijdstip waarop het college haar verzoek heeft ingediend rijkelijk laat en vraagt de wethouder dit voortaan eerder te doen.

De voorzitter concludeert dat de meerderheid van de raads- en commissieleden instemt met het verzoek van de wethouder en de nota zal naar verwachting in juni 2019 terugkomen op de agenda.

2. Verslag commissievergadering van 14 maart 2019

De voorzitter geeft aan dat er één wijziging op het verslag is. In de bijdrage van de heer Sanders, namens de Dorpsontwikkelingsgroep Alverna, worden de woorden "de besproken locatie in te zetten voor huisvesting voor statushouders en ouderen" vervangen door "de besproken locatie in te zetten voor huisvesting voor starters en ouderen".

Besluit: Het verslag van de commissievergadering van 14 maart 2019 wordt met inachtneming van bovenstaande wijziging vastgesteld.

3. Mededelingen van het college

Wethouder Derks meldt dat er een informatienota is verzonden naar de gemeenteraad, waarin het college aangeeft door te willen gaan met het werven van fondsen voor het kasteel. In het vierde kwartaal van 2019 zal het college meer inzicht hebben in de opbrengsten uit deze fondsenwerving en zal het investeringsbudget vastgesteld worden. Naar aanleiding daarvan zal het college in het eerste kwartaal van 2020 een heroverweging voorleggen aan de raad. De bedoeling is in hetzelfde kwartaal met de bouw te starten.

De heer Van Kuppeveld geeft aan, dat op dit moment geen subsidie beschikbaar is vanuit het Rijk. Omdat in het eerste kwartaal van 2020 met of zonder Rijkssubsidies met de bouw gestart zal worden, gebruikmakend van het bedrag van € 2,8 miljoen waarover de gemeente Wijchen beschikt, vraagt hij zich af waarom het college er niet voor kiest direct met de bouw te starten.

Wethouder Derks antwoordt dat het college alle mogelijkheden wil onderzoeken en wil anticiperen op Rijksregelingen die op dit moment nog niet beschikbaar zijn.

4. Vragen aan het college vanuit de gemeenschappelijke regelingen

Er zijn geen vragen aan het college in relatie tot de gemeenschappelijke regelingen.

5. Rondvraag

Vraag 5.a – Vraag Wijchen Lokaal inzake financiële middelen voor woonvormen voor ouderen

De heer Timmerman vernam via *De Gelderlander* dat er geld voor woonvormen voor ouderen beschikbaar gesteld wordt. Hij vraagt wethouder Gerrits of hij hiervan op de hoogte is.

Wethouder Gerrits antwoordt deze regeling persoonlijk niet te kennen, maar veronderstelt dat de ambtelijke organisatie hiervan wel op de hoogte is.

Vraag 5.b – Vraag Wijchen Lokaal inzake Wijchense Omroep

De heer Timmerman las in *De Gelderlander* dat RN7, waarin de Wijchense Omroep is opgegaan is, naar Nijmegen is verhuisd. Hij informeert naar de gang van zaken wanneer blijkt dat het Wijchense geluid onvoldoende terugkomt bij RN7.

Wethouder Loermans licht toe, dat RN7 een programmabepalend orgaan (PBO) kent, waarin ook Wijchenaren zitting hebben. Dit PBO controleert of de Wijchense identiteit voldoende in de programma's naar voren komt. Als blijkt dat dit onvoldoende gebeurt, beschikt het Commissariaat voor de media over het nodige gezag om te kunnen ingrijpen. Als de zendmachtiging verloopt, is het aan de raad om te beoordelen of RN7 voldoet aan de eisen die worden gesteld aan een PBO. Overigens wordt momenteel gewerkt aan een informatienota over de huidige stand van zaken met betrekking tot RN7.

Vraag 5.c – Vraag Wijchen Lokaal inzake CO2 barometer

De heer Timmerman memoreert het verzoek van de heer Boumans om bij het Huis van

de gemeente een CO2 barometer te plaatsen. Hij informeert naar de stand van zaken.

Wethouder Burgers zal nagaan of de CO2 barometer al is geplaatst bij het Huis van de Gemeente.

6. 24056 Aanpak jongerenoverlast Wijchen, informatienota

De voorzitter leidt de bespreking kort in. Feit is, dat het aantal meldingen van jeugdoverlast stijgt. Ook in Wijchen. Om dit aan te pakken, voert de gemeente gesprekken met melders van jeugdoverlast, de betrokken jongeren en hun ouders. Bij grensoverschrijdende overlast worden specifieke maatregelen getroffen. Tijdens de gesprekstafel van 14 maart is dit onderwerp besproken met betrokken ouders en organisaties die betrokken zijn bij dit onderwerp, zoals Halt, MeerVoormekaar, de politie en de gemeente.

De voorzitter meldt de aanwezigheid van een inspreker en biedt haar gelegenheid tot inspreken.

Inspreekreactie Mevrouw Amanda Erkens (namens ouders i.s.m. MeerVoormekaar)

Inspreker stelt dat jeugdoverlast vaak onbewust wordt veroorzaakt. Dit is een terugkerend thema. Om de overlast terug te dringen, wil MeerVoormekaar meer activiteiten aanbieden voor de jeugd. Er liggen vooralsnog twee plannen.

Het eerste plan is om het Hiernaast een of twee extra avonden per week open te stellen. Dit vraagt inzet van vrijwilligers, ouders en waar mogelijk ook jongeren. Het opknappen van het Hiernaast is al in volle gang.

Het tweede plan richt zich op de doelgroep twaalf tot en met zeventien jaar. Dit betreft het organiseren van feestavonden op verschillende locaties in Wijchen. Door jongeren samen te brengen op een locatie, kan goed overzicht gehouden worden. Een goede samenwerking met jongerenwerk en politie is hiervoor noodzakelijk. De bedoeling is het evenement eens in de twee à drie maanden te organiseren. Om de jongeren de mogelijkheid te geven met de feesten kennis te maken, ziet MeerVoormekaar graag dat de eerste feesten gratis toegankelijk zijn. Er wordt gezocht naar sponsors om dit mogelijk te maken. Daarnaast wordt ook gezocht naar vrijwilligers om mee te werken, bijvoorbeeld op het gebied van beveiliging.

Voor de uitvoering van deze plannen is budget nodig. Er is een begroting opgesteld op basis van de gegevens die momenteel bekend zijn. De kosten zullen wijzigen als meer sponsors en vrijwilligers geworven worden.

Ten derde, is te zien dat de tijd van jongerenwerkers beperkt is. Voor de uitvoering van de plannen kunnen jongerenwerkers echter niet gemist worden en zijn extra uren noodzakelijk.

Samenvattend, zijn er meerdere zaken nodig: extra inzet van jongerenwerkers, meer activiteiten voor de jeugd en een budget vanuit de gemeente om de plannen te realiseren. MeerVoormekaar hoopt dat het college dit budget beschikbaar zal stellen.

De heer De Kievit vraagt of MeerVoormekaar de begroting al heeft aangeboden aan de portefeuillehouder.

Mevrouw Erkens meldt dat zij dit nog niet heeft gedaan. Zij overhandigt de begroting aan de griffier.

Eerste termijn

Mevrouw Cuppen complimenteert de inspreker met haar inbreng. Het CDA is positief over de informatienota waartoe zij vorig jaar via een motie heeft opgeroepen. Het is een helder en goed uitgewerkt plan en het is positief dat ook ouders bij de plannen betrokken worden. Het CDA blijft de overlast op de voet volgen.

De heer Roosenboom is positief over de maatregelen die getroffen zullen worden, hoewel spreker persoonlijk van mening is, dat de aandacht niet alleen gericht zou moeten zijn op het gedrag van de jongeren, maar ook op het gevoel van onveiligheid bij ouderen. Hij stelt voor beide partijen met elkaar in contact te brengen, zodat wederzijds begrip kan ontstaan. De PvdA kijkt uit naar de volgende monitor.

De heer Verploegen dankt de inspreker. De VVD is van mening dat de nota is geschreven

vanuit het perspectief van de handhavers en niet vanuit de ervaringen van degenen die zich onveilig voelen. De spreker is van mening dat om die reden de ernst van de overlast niet voldoende in beeld komt. Men heeft immers de neiging het gedrag in aanwezigheid van de politie te matigen. In de nota wordt gesproken van 'hinderlijke en overlastgevendende groepen', terwijl de mensen die de overlast aan den lijve ondervinden, deze overlast beschrijven als 'ernstig'. De spreker sluit af met de opmerking benieuwd te zijn naar de resultaten van de volgende meting.

De heer Timmerman heeft de indruk dat de overlastgevers niet alleen jongeren van twaalf tot zeventien jaar zijn, maar ook oudere groepen mensen. Voorts heeft hij gesignaleerd dat de jongeren niet verblijven in het Hiernaast, maar in een kleine ruimte daarnaast waar toezicht ontbreekt.

Wijchen Lokaal vraagt aandacht voor de oudere mannen en vrouwen die overlast veroorzaken en voor de vervuiling van het Campusterrein. Tot slot, geeft hij aan eveneens voorstander te zijn van het idee om overlastgevers en omwonenden met elkaar in contact te brengen.

De heer De Kievit spreekt zich positief uit over het feit dat ook ouders deelnamen aan de gesprekstafel en zich bereid hebben verklaard om zich voor een oplossing in te zetten. Sociaal Wijchen kijkt reikhalzend uit naar de definitieve beleidsnota.

Mevrouw Janssen ziet de plannen van mevrouw Erkens graag tegemoet. Kernachtig Wijchen ziet graag dat meer aandacht wordt geschonken aan de oudere groep overlastveroorzakers. Omdat HALT de leeftijdsgrens naar boven toe heeft bijgesteld, vraagt zij zich wel af of de aanpak van HALT geschikt is voor de oudere doelgroep. Ze geeft aan positief te staan tegenover het plan en sluit af met het uiten van de wens in de monitor terug te zien welke partijen - zoals politie, jongerenwerk en HALT - welke rol hebben gespeeld in de samenwerking.

Reactie college

De heer Verheijen spreekt zijn dank uit richting de inspreker. Het is positief dat ook omwonenden betrokken zijn bij de aanpak.

In de notitie wordt een aantal rollen onderscheiden, waarbij de politie een repressieve rol kan vervullen, maar de nadruk ligt op de dialoog.

In 2018 bedroeg het aantal meldingen 270. In de eerste drie maanden van 2019 waren er 47 meldingen, waarvan de meerderheid afkomstig was van het Campusterrein. De aanpak zal zich zeker ook op het Campusterrein richten.

Hij licht toe dat informatie gestuurd wordt op basis van meldingen, die niet alleen betrekking hebben op jeugd- en jongerenoverlast, maar ook op gevaarlijk en onverantwoordelijk gedrag in het verkeer door oudere jongeren.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

7. 29390 Concept Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022 en de concept veiligheidsstrategie 2019-2022 Oost-Nederland, informatienota

De voorzitter leidt de bespreking kort in met de uitleg dat de landelijke prioriteiten op het gebied van veiligheid, gebaseerd op de veiligheidsagenda, in het concept Meerjarenplan 2019-2022 van de politie zijn opgenomen. Parallel aan het vaststellen van het Meerjarenplan loopt het opstellen van een nieuwe Veiligheidsstrategie. Deze is gebaseerd op lokale prioriteiten / thema's die zijn opgehaald bij de gemeenten in de eenheid Oost-Nederland.

Voor de periode 2019-2022 zijn er vier thema's gekozen, zijnde 1. Kwetsbare personen 2. Ondermijning 3. Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit en 4. Informatie gestuurd werken.

Eerste termijn

De heer Peters Sengers is positief over voorliggende nota, die de fractie als helder en inzichtelijk kwalificeert. De gemeente Wijchen wil inzetten op een aantal belangrijke prioriteiten, zoals ondermijning, vroegsignalering en zorg en veiligheid. In de nota wordt gesteld dat de capaciteit ontoereikend is om alle lokale prioriteiten aan te pakken. Het CDA vraagt wat dit concreet betekent voor Wijchen. In de regio Tweestromenland surveilleren nog slechts twee van de drie politiewagens en Wijchen heeft geen eigen nachtelijke surveillance meer, wat naar de mening van het CDA niet bijdraagt aan het gevoel van zorg en veiligheid. Hij vraagt de wethouder of deze zich al dan niet zal inzetten om de nachtelijke surveillance uit te breiden.

De heer Roosenboom dankt voor de nota. In de nota wordt vastgesteld dat het landelijke beleid door de gemeente Wijchen uitgevoerd moet worden. Over de veiligheidsstrategie, gebaseerd op de lokale prioriteiten, heeft de gemeente wél iets te zeggen. De PvdA steunt de zes benoemde speerpunten, omdat deze recht doen aan het probleem en spreekt de hoop uit dat ze tot goede resultaten leiden.

De heer Krale is blij om te lezen dat drie van de vier thema's aansluiten op de lokale thema's. Minder positief is dat de politiecapaciteit ontoereikend is om alle lokale prioriteiten aan te pakken. De VVD gaat er echter vanuit dat de lokale prioriteiten ondanks dit tekort zo effectief mogelijk worden opgepakt en de veiligheid van de burgers is gewaarborgd.

Mevrouw Janssen ziet graag dat de al gestelde vragen over de ontoereikende politiecapaciteit door de wethouder beantwoord worden. Met betrekking tot de speerpunten vraagt Kernachtig Wijchen of de consulterende ronde voortaan wél aan de voorkant gehouden kan worden.

Reactie college

Burgemeester Verheijen licht toe, dat het kabinet weliswaar belooft dat meer geld beschikbaar komt voor de politie, maar dat de realiteit anders is. Het extra geld dat beschikbaar is gesteld door het kabinet, heeft tot gevolg dat de bezuinigingen minder groot zijn. De oorspronkelijke €750 miljoen aan bezuinigingen is teruggebracht tot minder dan de helft.

Daarentegen is het positief dat Oost Nederland tot een herverdeling van sterkte is gekomen. Dat betekent dat de capaciteit voor de regio Tweestromenland met twaalf fte zal toenemen. In feite is dit de grootste stijging in Oost Nederland. Het gaat om een te rechte stijging, vanwege de ligging tegen Duitsland, de ligging tegen Brabant, waar een taskforce actief is, en vanwege de langgerekte vorm van het Tweestromenland, die moeilijk af te dekken is.

Met betrekking tot de nachtelijke patrouilles in Wijchen brengt spreker naar voren dat de politie op basis van voorspellingsmodellen, IGP, actief is, wat heeft geleid tot een uitstekende score voor de hulpverlening van de politie bij een prio 1 melding.

Tot slot, geeft hij aan dat het college heeft gepoogd consultatie aan de voorkant mogelijk te maken. De notitie moet echter op 19 april bij Oost Nederland liggen, maar de raadsvergadering valt helaas na 19 april. Er is om uitstel gevraagd bij Oost Nederland, maar dit bleek niet mogelijk. Hij heeft begrip voor het gevoel van de raad weinig invloed te hebben, maar hij benadrukt ook dat de thema's van Oost Nederland uitstekend passen bij de thema's van Tweestromenland.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

8. 28113 Omgevingsvergunning Zonnepark Kampbroek 5/5a Hernen, beslissing

De motivering van verdaging van dit agendapunt is gegeven onder agendapunt 1.

Conclusie / advies: De commissie besluit de beslissing van de agenda te halen en te wachten op een aangepaste nota.

9. **23430 Voortzetting Deelname BVO DRAN Doelgroepenvervoer, beslis-
nota**
- 23430 Stand van zaken betreffende ontwikkelingen binnen het doel-
 groepenvervoer en de verwachte besluitvorming in het eerste
 kwartaal 2019, informatienota**
- 23430 Informatie over Adviesdocument toekomst doelgroepenvervoer,
 informatienota**

De voorzitter leidt de bespreking kort in. Het doelgroepenvervoer wordt sinds september regionaal 2016 uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Arnhem Nijmegen, BVO DRAN. Vijftien maanden voor afloop van de contractperiode kan een gemeente een besluit nemen over hernieuwde deelname aan de regeling of uittreding. Dit besluit dient vòòr 30 april 2019 te worden genomen.

Eerste termijn

De heer Van Haren stelt dat veel zaken binnen de BVO DRAN goed zijn geregeld, maar dat de kosten uit de hand zijn gelopen. Desondanks ziet Kernachtig Wijchen graag dat de gemeente Wijchen blijft deelnemen aan de regeling. Met betrekking tot de inbreng van het leerlingenvervoer vraagt hij of het hierbij een collegebevoegdheid betreft. Ten aanzien van het 'Knoppenplan' vraagt hij of de maatregelen inmiddels zijn ingevoerd of dat deze terugkomen in de begroting van de BVO DRAN. Afsluitend is de vraag wanneer de raad de begroting kan verwachten.

De heer Loeffen geeft aan dat Sociaal Wijchen drie belangrijke speerpunten terugvindt: kwaliteit, efficiency en kostenbeperking. Daarnaast pleit Sociaal Wijchen ervoor dat zoveel mogelijk gewerkt wordt met vaste chauffeurs die ervaring hebben met de doelgroep.

De heer Van Kuppeveld meldt dat Wijchen Lokaal instemt met de nota's. Het is een voordeel dat de taxibedrijven verantwoordelijk zijn voor de planning van de ritten en de regiecentrale de ritten enkel inboekt en doorzet aan de taxibedrijven.

Mevrouw Vereijken geeft aan dat D66 de BVO DRAN een mooi voorbeeld vindt van regionale samenwerking.

De heer Boumans stelt dat de kosten onvoldoende in de hand gehouden konden worden. De bedoeling is nu de kosten beter te controleren door te werken met percelen, hoewel dat niet is aangetoond dat dit zal leiden tot lagere kosten. Hij informeert naar het risico dat de opdracht aan taxibedrijven om tot meer efficiënte ritcombinaties te komen, er toe zal leiden dat klanten langer moeten wachten of langer onderweg zijn. Tot slot, stelt hij voor de kosten in de hand te houden door te werken met een plafond.

De heer Roosenboom merkt op dat de PvdA voorstander is van de BVO DRAN – de reizigers zijn zeer tevreden - en van het onderbrengen van het leerlingenvervoer bij de BVO DRAN in 2020/2021. Hij vraagt om een toelichting op het voordeel van het rekenen met kilometers ten opzichte van de drie-uur-regeling. Voorts vraagt hij naar de gestegen ritprijs die de begeleider moet betalen.

Mevrouw Hoogteijling is van mening dat het al dan niet deelnemen aan de regeling geen echte keuze is, omdat het niet realistisch is dergelijk vervoer als gemeente zelfstandig te organiseren. Het CDA is van mening dat de raad laat geïnformeerd is over de stijgende kosten en vraagt om een reflectie van de wethouder.

Reactie college

Wethouder Loermans bevestigt dat het inbrengen van het leerlingenvervoer een bevoegdheid is van het college.

Het Knoppenplan, waarin acties zijn opgenomen om de oplopende kosten in de hand te houden, wordt al uitgevoerd.

Het is inderdaad vooraf niet te zeggen of het werken met percelen kostenvoordeel oplevert omdat tal van andere factoren de kosten beïnvloeden. Wanneer de Wmo een indicatie heeft afgegeven, heeft diegene recht op die voorziening. Om die reden is het niet mogelijk om een plafond in te stellen. Helaas is te zien dat de inzet van het OpStap vervoer teniet wordt gedaan door de toename van het aantal reizigers. Voorts is ervoor gekozen de sociaal begeleider niet te betalen, want reizen kost nu eenmaal geld. Met de medisch begeleider en de hardheidsclausule denkt het college schrijnende gevallen te kunnen voorkomen.

De wethouder is van mening dat hij de raad regelmatig heeft bijgepraat over de kostenstijgingen. Het feit dat de precieze bedragen vaak laat bekend zijn, heeft te maken met de ingewikkelde structuur. Het nieuwe systeem, met kleine percelen, brengt meer eenvoud. De verwachting is dat het aanbesteden van kleinere percelen ertoe leidt dat taxi-bedrijven efficiënter kunnen plannen.

Tweede termijn

De heer Boumans dankt de wethouder voor diens antwoord. Omdat duidelijk is dat de kosten een zorgpunt zijn en blijven, vraagt hij om in te zetten op een maximale kostenbeheersing. De fractie wil geïnformeerd worden over de ontwikkelingen wat dit betreft.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota's voor kennisgeving aan.

- 10. 26906 Dienstverleningsovereenkomst (DVO) maatwerk 2019 Wijchen, beslisnota**
- 28251 Onderzoek en vervolg regionaal arbeidsmarktbeleid, informatienota**

De voorzitter leidt de bespreking kort in. Eerder heeft de gemeenteraad ingestemd met het lokale beleidsplan "Wél-doen". Dit had als doel de doorstroom van werkzoekenden naar werk te realiseren. De volgende stap is het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst (DVO) en het uitbreiden van de formatie. Naast deze dienstverleningsovereenkomst wordt ook een pilot opgestart met het Werkbedrijf. Er ligt nu een beslisnota voor om in te stemmen met de dienstverleningsovereenkomst.

De tweede nota die besproken wordt, is een informatienota over een onderzoek naar het regionale arbeidsmarktbeleid.

Eerste termijn

Mevrouw Wittenberg meldt dat D66 voorstander is van experimenteren met stimulerende regelingen waaraan minder voorwaarden en verplichtingen zijn verbonden en meer vrijheid en verantwoordelijkheid. Het is belangrijk dat mensen kansen krijgen om zich te kunnen ontwikkelen.

Er is echter een contrast te zien met het project 'Wijchen Werkt', waar het motiveren centraal staat, en DVO maatwerk waar een meer directieve benadering gehanteerd wordt. De directieve benadering vormt ook een contract met ontwikkelingen in Nijmegen en Utrecht waar vertrouwensexperimenten worden uitgevoerd. Daar het gaat om een beleidswijziging is D66 benieuwd hoe andere partijen hier tegenaan kijken.

Ook in het beleid is het spanningsveld tussen motiverende gespreksvoering en de directieve benadering terug te zien. D66 is van mening dat de directieve benadering zal leiden tot ongemotiveerde kandidaten en dat zal ook gevolgen hebben op de bereidheid van werkgevers om bijstandsgerechtigden een baan aan te bieden. Voorts vindt D66 de prestatie-indicatoren te mager om het succes van de pilot te kunnen meten.

Het feit dat artikel 6 over de directieve benadering niet terug is te vinden in de beslispunten, kan voor D66 een struikelblok vormen. D66 vraagt aan de fracties wat zij vinden

van de directieve benadering en wil van de wethouder weten hoe de directieve benadering zich verhoudt tot de besispunten.

De heer Van 't Schip geeft aan het eens te zijn met de intentie van de voorliggende beslissing, maar wil ook enkele kritische kanttekeningen maken. Wijchen Lokaal ziet graag dat meer aandacht uitgaat naar de rol van bemiddeling bij het plaatsen van werklozen en ziet graag dat de uitstroom als gevolg van de bedrijfsrelaties wordt gemeten. Sollicitatietrainingen en coaching zijn onvoldoende om werkzoekenden, met name voor diegenen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, naar werk te begeleiden. Het is belangrijker werkzoekenden te ondersteunen bij het in kaart brengen van hun wensen en kwaliteiten om hen vervolgens bij bedrijven te plaatsen. Daar zou het maatwerk op moeten focussen.

De heer Loeffen vindt de uitgangspunten van de nota prima, maar vraagt waarom de DVO het maatwerk slechts voor één jaar vastlegt. De vraag is: wat zijn de gevolgen daarvan voor de toegenomen formatie ná 2019? Tot slot, hoort Sociaal Wijchen graag of er een evaluatiemoment is afgesproken.

De heer Albersnagel is met andere fracties van mening dat de directieve benadering afwijkt van de toegepaste benadering binnen Wijchen Werkt. Kernachtig Wijchen vraagt zich af of het wenselijk is werkzoekenden op deze wijze te benaderen.

In de nota lijkt de uitstroom de belangrijkste manier te zijn om het uitkeringsbudget terug te dringen. Hij vraagt of de wethouder bedoelt te zeggen dat de uitstroom ertoe bijdraagt dat mensen meer betrokken zijn bij de samenleving en minder afhankelijk zijn van regelingen.

Tot slot, constateert hij een disbalans in de kosten. Twee dagdelen ten behoeve van project het Scharnierpunt kost € 49.000,= en de bedrijfsdienstverlener kost € 24.000,= per twee dagdelen, terwijl de jaarlijkse lokale vacaturemarkt € 7.500,= kost. Hij vraagt om een toelichting.

Ten aanzien van het regionaal arbeidsmarktbeleid is tijdens de bijeenkomst van 21 januari 2019 de noodzaak besproken om een tripartite overleg van onderwijs, ondernemers en overheid te organiseren. De fracties hebben vanuit de agendacommissie een motie ontvangen met het doel sneller in gesprek te gaan en het onderzoek niet af te wachten. Hij hoort graag van de fracties of zij de motie steunen.

Mevrouw Hoogteijling constateert dat het CDA met een andere blik naar de nota heeft gekeken. Het Wijchense Maatwerk beslaat vijftien procent van het totale participatiebudget dat beschikbaar is voor het Werkbedrijf. Het Werkbedrijf heeft laten blijken graag van het Maatwerk af te willen. Bovendien is ambtelijk aangegeven dat het effect van het Maatwerk niet meetbaar is en onduidelijk is of het budget tot resultaten zal leiden. Het CDA stelt daarom voor om het bedrag van € 120.000,= uit te geven aan het Masterplan 'Wijchen Werkt'. Zij vraagt hoe de andere partijen hierover denken.

De heer Gatzen antwoordt dat de PvdA er geen voorstander van is om het Wijchens Maatwerk af te schaffen. Voorts is ook de PvdA kritisch ten aanzien van de directieve benadering. Tot slot, staat in de beslissing dat de Cliëntenraad om advies is gevraagd. Hij vraagt wanneer de raad dit advies zal ontvangen.

De heer Boumans citeert: "In het jaar 2018 konden niet alle extra ingekochte ontwikkeltrajecten ook daadwerkelijk worden ingezet" Hij vraagt wat de reden daarvan is. Voorts leest hij: "In de loop van 2019 zullen we bezien in hoeverre het praktisch is om onderdelen uit deze DVO onder te brengen in het project 'Wijchen Werkt', in het bijzonder het Scharnierpunt".

De VVD is van mening dat deze twee verschillende doelgroepen gescheiden moeten worden wat de controle betreft.

Aangaande de directieve benadering is spreker van mening dat deze sterk zal afhangen van de persoonlijke invulling van degene die de gesprekken voert. Hij vraagt de wethouder aan te geven hoe hij aankijkt tegen het feit dat het effect van de directieve benade-

ring niet meetbaar is.

Reactie college

Wethouder Derks dankt voor de vragen en opmerkingen.

Hij licht toe, dat met de directieve benadering wordt bedoeld op motiverende gespreksvoering met het doel te sturen richting kansrijke sectoren. Hoewel de gesprekken in eerste instantie tot doel hebben andere opties te verkennen, kan wel een maatregel worden opgelegd als aangeboden banen langdurig geweigerd worden. Overigens is het lastig te bepalen wanneer die grens bereikt wordt. De resultaten van de pilot zullen na één jaar beschikbaar worden gesteld door het Werkbedrijf.

Ook het effect van de bedrijfscontacten zal na een jaar geëvalueerd worden.

De duur van maatwerkovereenkomsten is - in overleg met het Werkbedrijf - vastgesteld op één jaar. De wethouder biedt diens excuses aan voor het feit dat de maatwerkovereenkomst er nu pas ligt. De reden van de vertraging is gelegen in het feit dat het college een goede overeenkomst wil afsluiten en het onderhandelingstraject langer heeft geduurd.

De wethouder is van mening dat er geen sprake is van een contrast tussen de benaderingswijze bij 'Wijchen Werkt' en die van DVO Maatwerk, want met het begrip 'directief' wordt bedoeld 'het op motiverende wijze sturen van mensen naar een kansrijke sector' en dat ligt in lijn met Wijchen Werkt.

Het streven het aantal uitkeringsgerechtigden te verlagen, heeft nooit alleen een financieel motief. Het gaat er altijd ook om mensen in hun kracht te zetten en mee te laten doen aan de maatschappij.

De wethouder zegt toe dat hij de raad schriftelijk zal informeren over de hoge kosten van project Scharnierpunt en voor de bedrijfsdienstverleners van het Werkbedrijf.

Het college heeft het advies van de Cliëntenraad nog niet ontvangen.

Wethouder Derks belooft schriftelijk terug te komen op de vraag naar de reden waarom niet alle extra ingekochte ontwikkeltrajecten ook daadwerkelijk zijn ingezet én op de vraag of de directieve benadering terugkomt in de beslispunten.

Tweede termijn

Mevrouw Wittenberg is blij steun te vinden bij andere partijen aangaande de directieve benadering. Hoewel de wethouder heeft aan gegeven dat het begrip 'directief' onhandig is gekozen, wordt het begrip in de nota geschetst als "een voorgeschreven werksoort" die zal worden aangeboden. D66 denkt dat dit leidt tot ongemotiveerde kandidaten en stelt dat geen enkele werkgever daarop zit te wachten. D66 kan akkoord gaan met het principe van 'motiverende gespreksvoering', maar niet met een directieve benadering, zeker gezien het feit dat het hier om een groep kwetsbare mensen gaat. D66 vraagt zich bovendien af hoe de tachtig deelnemers aan de pilot geselecteerd zullen worden.

Op de door de heer Albersnagel genoemde motie, kan D66 nog niet reageren. Deze moet nog besproken worden in de fractie.

Mevrouw Hoogteijling denkt dat de pilot niet nieuw is, maar een voorzetting is van eerder maatwerk.

Mevrouw Wittenberg geeft aan, dat het om kwetsbare mensen gaat met een afstand tot de arbeidsmarkt. D66 vindt de pilot discutabel, omdat monitoring bij een dergelijke pilot met een dergelijke doelgroep van groot belang is. Ambtelijk is echter aangegeven dat de effecten niet meetbaar zijn.

Mevrouw Hoogteijling vraagt of D66 een amendement zal indienen.

Mevrouw Wittenberg wacht eerst een heldere en aangepaste omschrijving van de 'directieve benadering' af, alvorens al dan niet met de nota in te stemmen.

Wethouder Derks wijst op de ongelukkige woordkeuze in de nota en brengt naar voren

dat bij het Werkbedrijf professionals werkzaam zijn, die in staat zijn mensen juist in te schatten en de werkwijze daarop aan te passen. Als de werkzoekende onvoldoende is geschoold of mentaal of fysiek niet in staat is om bepaalde arbeid te verrichten, zal de professional geen directieve benadering toepassen.

De heer Van 't Schip vraagt of de wethouder ook de uitstroom zal meten van de mensen die geplaatst worden via de bedrijfsrelaties.

Mevrouw Wittenberg vraagt of Wijchen Lokaal zal instemmen met de nota, inclusief artikel 6.

De heer Van 't Schip geeft de voorkeur aan een meer positieve benadering, maar wil eerst de herformulering afwachten.

Mevrouw Wittenberg vraagt of Wijchen Lokaal ook van mening is dat niet geamendeerd kan worden, omdat de directieve benadering niet in de beslispunten is opgenomen.

De heer Van 't Schip beaamt dit.

De heer Boumans wijst op de 'theory of motivational interviewing', een directieve, stimulerende en persoonsgerichte gesprekstijl met het doel gedragsverandering te bewerkstelligen.

De heer Van 't Schip betwijfelt of alle medewerkers van het Werkbedrijf in staat zijn deze benadering op een juiste wijze toe te passen.

De heer Loeffen kan instemmen met de directieve benadering als het - zoals de wethouder heeft gezegd - gaat om een motiverende benadering.

De heer Albersnagel dankt de wethouder voor diens beantwoording. Hij ziet graag een toelichting op de kosten tegemoet. Voorts is het goed om te horen dat de directieve benadering begrepen moet worden als een motiverende benadering. De directieve benadering is wellicht de snelste weg naar werk, maar - naar mening van de heer Albersnagel - niet de beste weg.

Mevrouw Wittenberg vraagt of de nota geamendeerd moet worden.

De heer Albersnagel pleit ervoor om het woord 'directief' te vervangen door een meer passende term en verwacht daarna in te kunnen stemmen met voorliggende nota.

Mevrouw Wittenberg brengt in, dat de nota, waarin wordt gesproken over een 'voorgeschreven werksoort', verder gaat dan de theorie die door de heer Boumans naar voren is gebracht. Zij vraagt of de raad al dan niet wil dat de stok gehanteerd wordt ten aanzien van werklozen.

De heer Albersnagel vindt het jammer dat de term 'directief' is gebruikt. Hij is bereid na te denken over een amendement, maar denkt dat een andere oplossing ook mogelijk is.

Hij oppert werkzoekenden met het rapport van Panteia duidelijk te maken wat de meest kansrijke sectoren en banen zijn.

Mevrouw Wittenberg vindt dit een mooie suggestie. Zij vraagt of Kernachtig Wijchen in zou kunnen stemmen met het toevoegen van een besispunt om al dan niet in te stemmen met de pilot.

De heer Albersnagel wil hierover nadenken.

Mevrouw Hoogteijling vindt de discussie aanmatigend. Zij twijfelt niet aan de professionaliteit van de medewerkers van het Werkbedrijf. Het Werkbedrijf is echter geen loopbaan- of adviesbureau, maar een organisatie waar mensen naar werk begeleid worden. Prikkeling en verleiding zijn daarbij wenselijk.

Mevrouw Wittenberg voelt zich aangesproken en wijst erop dat de pilot waaraan tachtig personen deelnemen, staat beschreven op een half A4-tje, terwijl de nota die besproken wordt bij het volgende agendapunt betrekking heeft op veertig personen.

Mevrouw Hoogteijling is van mening dat de discussie neigt naar semantiek.

Mevrouw Wittenberg vraagt of het CDA zal instemmen met het toevoegen van de pilot aan de beslispunten.

Mevrouw Hoogteijling stelt dat omdat het Maatwerk niet meetbaar is en het Werkbedrijf in haar zienswijze heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor standaard dienstverlening, het budget beter ingezet kan worden voor andere doeleinden.

De heer Gatzen merkt op dat het woord 'directief' veel reactie en beelden uit het verleden oproept. Hij is van mening dat de wethouder een goede toelichting heeft gegeven op het begrip. Het betekent in deze context 'sturend/ richtinggevend'. Aan de andere kant is de raad de mening toegedaan dat het Werkbedrijf beter moet presteren en er meer mensen aan het werk moeten worden geholpen. Het begrip kan ook begrepen worden als 'sturende naar betere resultaten'. Hij vraagt de wethouder om het begrip 'directief' schriftelijk nader toe te lichten.

Wethouder Derks zegt toe dat hij de raad middels een memo nader zal informeren over de betekenis van het woord 'directief'.

Voorts geeft hij aan, dat het Werkbedrijf in het verleden inderdaad de wens heeft geuit om het Maatwerk af te bouwen. Het is echter niet aan het Werkbedrijf, maar aan de gemeenschappelijke raden om daarover een besluit te nemen. Op basis van het definitieve regionale arbeidsmarktbeleid, zal dit besluit genomen worden.

De heer Gatzen zegt - reagerend op D66 - dat geen amendement nodig is aangaande de pilot.

Mevrouw Wittenberg vindt dat de raad de mogelijkheid zou moeten hebben om te beslissen over de pilot. Om die reden is ze van mening dat aangaande de pilot een beslispunt moet worden opgenomen.

De heer Gatzen is het daar niet mee eens. Veel zaken komen immers niet letterlijk in de beslispunten terug. De raad moet er vanuit gaan dat de totale inhoud van de nota bindend is.

Mevrouw Wittenberg geeft aan dat de raad beslist over beleid en dat de beslispunten bij deze nota te mager zijn.

De heer Gatzen is het daar niet mee eens, want met het instemmen met het beslispunt aangaande de DVO, wordt ingestemd met het hele document.

De heer Boumans zal de door hem in de eerste termijn gestelde vragen op papier zetten voor de wethouder. Voorts vraagt hij een toelichting op de directieve benadering toe voegen.

De heer Gatzen denkt dat het advies van de Cliëntenraad moet worden afgewacht.

Wethouder Derks zegt toe het advies van de Cliëntenraad zo snel mogelijk aan te leveren.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. D66 overweegt een amendement.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

11. 21058 Business case Druten / Wijchen werkt, beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking kort in.

Tijdens de informatiebijeenkomst (7 februari) zijn de beide raden voor de eerste keer geïnformeerd over het Masterplan Druten/Wijchen werkt. Op 28 februari hebben beide gemeenteraden ingestemd met de uitwerking van dit plan. Nu is de business case van het project 'Klaar voor de start' gereed ter bespreking.

Deze business case vormt de onderbouwing van het eerder gepresenteerde plan. De eindresultaten en de benodigde kosten worden gepresenteerd. Deze beslisnota is tijdens

de informatiebijeenkomst van 4 april aan de orde geweest.

De voorzitter biedt de aanwezige inspreker de gelegenheid het woord te voeren.

Mevr. Jolien Bodde (Voorzitter Cliëntenraad Participatiewet Wijchen)

Inspreker geeft aan dat het opstellen van het advies door de Cliëntenraad vertraging heeft opgelopen, maar op korte termijn naar de raad verstuurd zal worden. Overigens heeft de Cliëntenraad pas laat en op toevallige wijze, via beleidsmedewerkers van de gemeente Druten, kennis genomen van het project.

De Cliëntenraad staat niet negatief tegenover experimenten als 'Wijchen Werkt', in tegendeel, maar heeft wel een aantal vragen en opmerkingen. De vaststelling dat een goede knelpuntenanalyse ontbreekt, is geen goede zaak. Bij het opstellen van deze analyse kunnen in het verleden uitgevoerde inburgeringstrajecten als voorbeeld genomen worden. Statushouders komen moeilijk aan het werk en dat heeft allerlei negatieve consequenties voor de mate waarin zij kunnen integreren in de maatschappij. Daar zijn rapporten over geschreven, waar lessen uit geleerd kunnen worden.

Het project 'Wijchen Werkt' heeft, in financieel opzicht, een groot afbreukrisico, maar ook voor de werkzoekenden die deelnemen aan het project. De bedoeling is de statushouder naar taalniveau B1 te brengen, een niveau dat door VBMO-leerlingen van Nederlandse oorsprong vaak niet eens behaald wordt. Bovendien staat voor het behalen van een dergelijk niveau in principe drie jaar. Voor statushouders die niet gealfabetiseerd zijn of een middelbare opleiding hebben, is het behalen van taalniveau B1 niet of moeilijk haalbaar.

In het projectplan staat dat statushouders pas mogen werken nadat de inburgering is afgerond. Dit is onjuist, want statushouders hebben - anders dan asielzoekers - een vergunning om te mogen werken.

De Cliëntenraad geeft aan slechts enkele van haar vragen genoemd te hebben en verzoekt het college het project nauwkeuriger voor te bereiden.

De heer Albersnagel vraagt mevrouw Bodde om haar volledige tekstbijdrage toe te sturen aan de raad.

Inspreker antwoordt dit graag te willen doen.

Mevrouw Hoogteijling vraagt waarom in het projectplan wordt gesteld dat statushouders niet mogen werken.

Inspreker heeft dezelfde vraag. In het projectplan wordt echter vermeld dat statushouders pas na inburgering aan het werk mogen, wat een foutieve weergave van de feiten is.

Mevrouw Dauphin vraagt waarom de Cliëntenraad laat is geïnformeerd.

Inspreker geeft aan dat geen formeel advies is gevraagd aan de Cliëntenraad.

De heer Boumans dankt de inspreker voor haar inbreng en vraagt mevrouw Bodde of zij knelpuntenanalyses tot haar beschikking heeft en of zij deze wil delen met de raad.

Inspreker heeft een aantal rapporten gevonden met relevante aanbevelingen voor projecten zoals 'Wijchen Werkt'.

Eerste termijn

De heer Hermes is van mening dat er veel risico's zijn verbonden aan het plan. De kosten gaan voor de baten uit, er kunnen zich onvoorziene omstandigheden voordoen en draagvlak ontbreekt. Natuurlijk heeft het hebben van werk een positief effect op de samenleving. Wijchen Lokaal vindt echter dat de hoeveelheid tijd en geld niet in verhouding staat ten opzichte van de hoeveelheid kandidaten die mogelijk zullen uitstromen. Iedereen die wil werken, kan werken.

De heer De Kievit brengt in, dat de benodigde kosten van € 550.000,- voor het laten uitstromen van veertig bijstandsgerechtigden zowel met het hart als met de rekenmachine beoordeeld kan worden. In beide gevallen valt de beoordeling positief uit. Het hebben van werk is in de Nederlandse samenleving zeer belangrijk en Sociaal Wijchen biedt

graag hulp aan degenen die zonder werk zitten. Met de rekenmachine in de hand wordt duidelijk dat de kosten van het project gedekt zijn als veertig mensen uitstromen.

De heer Albersnagel meldt dat het project 'Wijchen Werkt' nieuw is voor Wijchen en nieuw in Nederland.

Omdat in de business case alle activiteiten staan beschreven, vraagt hij in hoeverre sprake is van maatwerk. Voorts vraagt hij zich af of de activiteiten aansluiten op de nieuwe Wet Inburgering die op 1 januari 2021 in zal gaan.

De deelnemers aan 'Wijchen Werkt', nemen ook al deel aan andere projecten. Spreker vraagt hoe de werving van deelnemers is verlopen.

De geselecteerde kandidaten worden ondersteund bij het aanvragen van een DUO-lening. Maar wat gebeurt er met degenen voor wie geen budget meer beschikbaar is?

Het is verder opvallend dat het programma 42 weken duurt. Het zou meer voor de hand liggen om voor een duur van 48 weken te kiezen, omdat andere bijstandsgerechtigden slechts vier weken vakantie hebben.

Opmerkelijk is ook, dat de projectkosten en de kosten voor de inrichting van het pand hoog zijn. De heer Albersnagel vraagt of bijvoorbeeld is gekeken naar een leeg schoolgebouw. Voorts vraagt hij waar de overige kosten aan besteed worden: aan inburgering of aan participatie? Waarom wordt het participatiefonds, wat onder druk staat, aangesproken en geldt dat niet voor de Algemene reserve of de reguliere middelen voor inburgering?

In de nota wordt gerefereerd aan een tegemoetkoming in de pilot van het Ministerie. Het is niet duidelijk over welke pilot het hierbij gaat.

Tot slot, vraagt de heer Albersnagel hoe het in de business case genoemde beleid juridisch geborgd zal worden. Voorts vraagt hij hoe geanticipeerd zal worden op de nieuwe Wet Inburgering, die ingaat op 1 januari 2021.

Mevrouw Hoogteijling betoogt dat werk een basisrecht is voor iedereen en meer betekent dan alleen inkomen, namelijk financiële onafhankelijkheid en sociale inclusie. Om deze reden spreekt het concept masterplan 'Wijchen Werkt' het CDA aan.

Met betrekking tot de business case mist het CDA echter een paragraaf over de financiële risico's en de daarbij behorende beheersmaatregelen. Zij is van mening dat de wethouder niet 'in control' is en zij vraagt de wethouder hoe hij 'in control' denkt te kunnen komen.

Of de subsidies waarover gesproken wordt, inderdaad zullen worden binnengehaald, is verre van zeker. Het CDA adviseert het college zich niet bij voorbaat rijk te rekenen.

Het CDA had meer creativiteit verwacht met betrekking tot de financiering. Mevrouw Hoogteijling vraagt of de wethouder heeft gedacht aan social impact bonds en het maken van afspraken met ondernemers.

Kortom: het CDA vindt dat grote risico's verbonden zijn aan de investering van ruim € 500.000,= en vraagt hoe de andere partijen hierover denken.

Mevrouw Osman geeft aan dat ze enthousiast was over het masterplan toen het krediet in februari 2019 werd aangevraagd. Helaas valt het vandaag voorliggende plan tegen.

In de nota worden stigmatiserende woorden gebruikt worden die niet thuis horen in teksten van de gemeente Wijchen. De spreker roept het college op deze termen aan te passen.

Er wordt gesteld dat werkgevers een andere 'mindset' zouden moeten ontwikkelen ten aanzien van bijstandsgerechtigden. Het is echter onduidelijk hoe het college dit doel denkt te bereiken.

De zienswijze van de werkgevers, van de maatschappelijke partners en van de kandidaten, die in het plan ontbreken, heeft de raad wel nodig om het plan in totaliteit te kunnen

beoordelen.

De PvdA meldt dat in de nota niet gesproken wordt over de participatiecoach die zich in Wijchen inzet voor de moeilijk te bemiddelen doelgroep. De spreker vraagt of deze coach een rol heeft in het project zelf of tijdens de voorbereidingen.

De PvdA vraagt om een toelichting bij de contrasterende termen 'verplichte elementen' en 'maatwerk'.

Omdat het om een pilot gaat zijn de effecten vanzelfsprekend onduidelijk. Zij vraagt of 'good practice' van vergelijkbare projecten meegenomen zijn tijdens de voorbereiding van het plan.

In de nota staat dat halfjaarlijks over het project gerapporteerd zal worden. De PvdA geeft de wethouder hiervoor graag een aantal aandachtspunten mee, namelijk de kwaliteit zoals die is ervaren door de deelnemers, duurzame uitstroom, cultuursensitief werken en de 'mindset' bij de werkgevers. Mogelijk dient de PvdA hiertoe een amendement in.

Tot slot, vraagt de PvdA hoe voorliggende nota, die zich richt op de statushouders, zich verhoudt tot de overige doelgroepen in de bijstand.

De heer Boumans spreekt zich positief uit over het plan 'Wijchen Werkt'. Er worden veel activiteiten en opleidingsmogelijkheden aangeboden en de aanpak is niet té vrijblijvend. De VVD heeft echter ook vier aandachtspunten.

Het project richt zich op een beperkte doelgroep, namelijk de statushouders, zijnde ongeveer twintig procent van de BUIG-cliënten. De daling met 25 procent zal hiermee niet behaald worden. De vraag is waarom het project zich uitsluitend op de statushouders richt? Voorts komt niet elke statushouder voor dit traject in aanmerking. Dat roept dan de vraag op wat er gebeurt met de overige statushouders. De VVD ziet graag een plan voor *alle* bijstandsgerechtigden. Spreker vraagt wanneer kan de raad het overzicht van de activiteiten voor de overige doelgroepen verwachten?

Met betrekking tot de financiering wordt tot en met de eerste helft van 2020 €164.000,= betaald uit de reserve BUIG. De VVD vindt het onduidelijk wat de besparingen precies zijn. Een duidelijk financieel meerjarenoverzicht ontbreekt. Uit de business case blijken alleen de uitgaven, maar de inkomsten ontbreken. De spreker vraagt naar het financieel totaaloverzicht.

Duidelijkheid ontbreekt ten aanzien van het maatwerk voor de drie verschillende doelgroepen, statushouders, jongeren en ouderen. De VVD vraagt of hierover een en ander wordt opgenomen in de programmarapportage. De VVD ziet graag dat de door de PvdA genoemde rapportage meegenomen wordt in de programmarapportage en vraagt waarover gerapporteerd zal worden.

Mevrouw Dauphin meldt dat D66 positief is over het feit dat een nieuw initiatief wordt genomen. Omdat het voorliggende project zich uitsluitend richt op statushouders, vraagt ze wat er gedaan wordt voor de overige doelgroepen. D66 vraagt of de wethouder een totaaloverzicht kan aanbieden van alle initiatieven die samen zouden moeten leiden tot een afname van het aantal bijstandsgerechtigden met 25 procent in een tijdsbestek van vier jaar?

Reagerend op Sociaal Wijchen stelt D66 dat alle raads- en commissieleden graag zien dat zoveel mogelijk bijstandsgerechtigden aan het werk gaan en de discussie betrekking heeft op de vraag of het voorliggende plan daartoe zal bijdragen.

Met de inspreker vindt D66 de nota zeer optimistisch. Ook D66 heeft twijfels over de haalbaarheid van taalniveau B1. Voorts is de onderbouwing algemeen en te weinig toegespitst op de doelgroep. Overigens is ook onduidelijk wie de doelgroep precies is.

D66 oppert de Social Club, waar statushouder door vrijwilligers geholpen worden om de taal te leren en werk te vinden én de stageplekken, een initiatief van de PvdA, bij het voorliggende plan te betrekken.

D66 zal met de nota instemmen, maar zal de ontwikkelingen kritisch volgen en stelt voor een aantal exit momenten af te spreken.

Reactie college

Wethouder Derks biedt allereerst zijn excuus aan omdat hij verzuimd heeft officieel advies te vragen aan de Cliëntenraad.

Tijdens de gemeenteraadsvergadering op 28 februari 2019 heeft de raad zich geschaard achter het collegestandpunt dat een andere aanpak van het uitstroombeleid noodzakelijk is. Hoewel de economie groeit, daalt het aantal bijstandsgerechtigden nauwelijks. Het budget is ontoereikend om de kosten voor de bijstand te blijven dekken. Bovendien staat een deel van de Wijchense samenleving aan de zijlijn.

'Wijchen Werkt' is het kader waarbinnen het college diverse beleidsvoorstellen aan de raad voorlegt die samen leiden tot de reductie van 25 procent van het bijstandsvolume. De beleidsvoorstellen bevatten twee pijlers, enerzijds de afzonderlijke beleidsideeën en anderzijds een intensief traject, 'Klaar voor de start' gericht op inburgering en Werkfit maken, dat vanavond voorligt.

'Klaar voor de start' is in feite een school waar vier dagen per week cursussen en trainingen aangeboden worden aan kleine groepen van tien personen uit de niet loonvormende keten; dat wil zeggen: kandidaten die niet bij het Werkbedrijf zijn aangemeld. De aangeboden cursussen en trainingen zijn geselecteerd in overleg met partners en specialisten. Het project 'Klaar voor de start' richt zich op statushouders omdat zij een groot aandeel hebben in het bijstandsvolume, de kans hen naar een goed niveau te brengen haalbaar is en het project vooruitloopt op de nieuwe wet Inburgering. Het streven is de gemiddelde uitkeringsduur van gemiddeld 4,5 jaar te reduceren naar gemiddeld anderhalf jaar. In een latere fase zullen ook autochtone Nederlanders in het project betrokken worden.

Met betrekking tot de financiën zal tijdens de commissievergadering van heden besloten worden over de periode 1 juli 2019 tot 1 juli 2020. De incidentele kosten bedragen €160.000,=. Als wordt uitgegaan van € 14.000,= per jaar en wordt uitgegaan van de doelstelling van 25 procent, stromen 180 mensen extra uit via dit Masterplan. Dat is het meest optimale scenario. Wanneer veertig mensen uitstromen, is het project kostendekkend. Daarnaast is het college in gesprek met diverse partijen over het verkrijgen van externe financiering. Naast de toegezegde Rijksmiddelen, wordt ook gekeken naar Europese en provinciale mogelijkheden. Deze cijfers zijn nog niet meegenomen in het projectplan.

Het college heeft in de eerdere nota aangegeven de raad halfjaarlijks te informeren middels een rapportage waarin de financiële uitgaven en de ontwikkeling van de kandidaten wordt gemonitord. Als de raad voor het uitoefenen van haar controlerende taak nodig acht extra punten toe te voegen, verneemt de spreker dit graag.

De eerste groep van twintig kandidaten is inmiddels geselecteerd. De wethouder heeft vernomen dat de kandidaten enthousiast waren.

Het aantal weken is op 42 gesteld, omdat enerzijds rekening gehouden wordt met schoolvakanties en anderzijds de kosten toenemen naarmate de trajectduur toeneemt.

Er is gekozen voor een commerciële locatie, omdat het college een nette ruimte die voor lange tijd beschikbaar is het meest passend vindt.

Het project is een combinatie van twee wetten, de Wet Inburgering en de Participatiewet, waarbij de nadruk ligt op de laatste.

De wethouder geeft aan 'in control' te zijn, maar vraagt wat de raad nodig heeft om 'in control' te zijn. Voorts hoort de wethouder graag meer over de social impact bonds van mevrouw Hoogteijling. Het college zal het plan de komende tijd verder uitwerken en zal verbeterpunten daarin opnemen.

Als de deelnemers aan 'Hand in hand' niet zijn aangemeld bij het Werkbedrijf, kunnen zij

in aanmerking komen voor het project. Bijstandsgerechtigden komen niet in aanmerking voor het project wanneer men al aan een ander project deelneemt of men niet klaar is om deel te nemen.

De wethouder verwacht dat het project zal slagen en zal bijdragen aan het verminderen van het aantal bijstandsgerechtigden.

Met betrekking tot het exit plan, geeft spreker aan dat de nota een tijdspad heeft van twaalf maanden. Bij het vaststellen van de begroting, in november 2019, kan de raad besluiten alsnog het project na 1 juli 2020 niet voort te zetten.

De wethouder zegt toe samen met mevrouw Osman de 'stigmatiserende termen' te vervangen.

Tweede termijn

De heer Herms is van mening dat het door de wethouder benoemde enthousiasme van de statushouders tegenvalt, gezien hun afwezigheid bij deze commissievergadering.

De heer Albersnagel wijst er op dat enthousiasme voor het volgen van cursussen en training gericht op het leren van taal en het vinden van werk, niet verward moet worden met enthousiasme voor het bijwonen van politieke vergaderingen.

De heer Herms vraagt mevrouw Dauphin naar de consequenties van het exit plan voor de kosten van € 164.000,= voor de inrichting van het pand.

Mevrouw Dauphin denkt dat maandelijks kosten gemaakt zullen worden en vindt het geen goede zaak om daar onnodig lang mee door te gaan.

De heer Herms stelt voor het plan van de heer Albersnagel te volgen en een kant en klare unit te huren.

Mevrouw Dauphin is van mening dat de locatiekeuze een uitvoeringskwestie is.

De heer De Kievit was na de voorlichting in Druten enthousiast over het plan. Enerzijds is hij geschrokken van de vele vragen van de andere fracties. Anderzijds hoorde hij ook positieve geluiden. Hij concludeert dat het in principe goed plan is, maar het op detailniveau om aanpassing en verbetering vraagt.

Mevrouw Hoogteijling vindt het ontbreken van een risicoprofiel geen detail.

De heer De Kievit vraagt aan de overige raads- en commissieleden of zij vertrouwen hebben in het plan.

Mevrouw Osman geeft aan dat de PvdA zorgen heeft, maar daarnaast voorstander is van het naar werk begeleiden van zoveel mogelijk mensen.

De heer De Kievit informeert naar het voornemen van andere fracties om amendementen in te dienen.

De heer Boumans vraagt of de heer De Kievit op de hoogte is van de activiteiten die zullen worden aangeboden voor de andere doelgroepen in de BUIG-categorie.

De heer De Kievit is daar niet van op de hoogte en denkt dat dit ook niet nodig is voor het nemen van een besluit over het voorliggende plan. Hij benadrukt het enthousiasme van Sociaal Wijchen enthousiast en denkt graag mee over mogelijke amendementen.

De heer Albersnagel constateert dat de raad eensgezind is in zijn zorgen om de statushouders.

Hij is van mening dat als de nadruk in het plan ligt op de Participatiewet, ook het aantal vakantiedagen overeen moet komen met het binnen deze wet gebruikelijke aantal.

De heer De Kievit vraagt of de heer Albersnagel van mening is dat het college de Participatiewet niet goed interpreteert en uitvoert.

Mevrouw Dauphin wijst erop dat de wethouder heeft aangegeven dat het aantal vakantiedagen samenhangt met de hoogte van de kosten.

De heer Albersnagel denkt dat het aan de raad is om de hoogte van het budget te bepalen.

Mevrouw Dauphin is het daarmee eens en vraagt of de heer Albersnagel een amendement zal indienen wat dit betreft.

De heer Albersnagel betoogt dat Kernachtig Wijchen graag ziet dat de nadruk gelegd wordt op de Inburgeringswet, in plaats van op de Participatiewet. Alvorens een amendement aan te kondigen, wil de spreker eerst peilen wat de gedachten van de andere commissie- en raadsleden zijn op dit punt. Voorts vraagt hij of de raad op de hoogte kan worden gebracht van de technische vragen die gesteld zijn in de gemeente Druten en wil graag weten welke organisaties al dan niet bij het verdere project betrokken zullen worden.

Mevrouw Hoogteijling meldt dat het CDA uitsluitend zal instemmen met het plan als de risicobeheersing en de financiële onderbouwing beter op orde zijn. Zij vraagt voorts om een overzicht van de besteding van het totale BUIG-budget.

De heer De Kievit meldt dat de financiële onderbouwing is toegelicht tijdens de informatieavond in Druten.

Mevrouw Hoogteijling vindt een mondelinge toelichting onvoldoende, aangezien vanavond wordt gesproken over een beslisnota.

In Wijchen zijn ongeveer 730 bijstandsgerechtigden. De gemeente Wijchen krijgt daarvoor vanuit het Rijk het participatiebudget, een bedrag van ongeveer één miljoen euro. Dat geld is bedoeld om mensen aan het werk te helpen en wordt uitsluitend ingezet voor het Werkbedrijf, met uitzondering van het bedrag van € 164.000,=. Vanavond wordt besloten om voor het Masterplan 'Wijchen Werkt' eenzelfde soort dienstverlening op te tuigen, wat volgens het CDA betaald zou moeten worden uit het participatiebudget, maar wat feitelijk betaald wordt uit de algemene reserve. Dit gegeven is een risico.

De heer Boumans brengt naar voren dat het Werkbedrijf een andere doelgroep bedient dan het project 'Wijchen Werkt'.

Mevrouw Hoogteijling is van mening dat het gaat om één doelgroep, namelijk bijstandsgerechtigden.

De heer De Kievit vraagt wat mevrouw Hoogteijling nodig heeft om overtuigd te raken van de slagingskansen van het plan.

Mevrouw Hoogteijling antwoordt dat een risicoparagraaf met beheersmaatregelen een essentieel onderdeel vormt van een businesscase. Dit ontbreekt in de voorliggende nota.

Mevrouw Osman denkt dat de commissie- en raadsleden zich de komende weken verder over dit plan moeten buigen. Zij gaat graag in op het ondersteuningsverzoek van de wethouder bij het herformuleren van de stigmatiserende termen in de nota.

De heer Boumans geeft aan dat de VVD de plannen voor de overige doelgroepen uit de bijstand graag tegemoet ziet.

Mevrouw Dauphin had de hoop dat de wethouder na alle kritische vragen met een bevlogen verhaal alle bezwaren van tafel zou vegen. Helaas heeft de wethouder D66 niet kunnen overtuigen. Zij zal met de fractie bespreken of al dan niet met de nota ingestemd zal worden.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er is een amendement of motie aangekondigd door PvdA.

12. 17177 Stand van zaken onderzoek Grip krijgen op Veilig thuis, informatie- notenota

De voorzitter verwijst naar de onderzoeksresultaten inzake Veilig thuis, die de Rekenka-

mer(commissie)s van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen in april 2018 aan de raden hebben aangeboden. De raad heeft het rapport besproken op 25 oktober 2018. De werkgroep die het onderzoek heeft begeleid, heeft een statusoverzicht opgesteld wat betreft de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport. Dit wordt aangeboden door de Wijchense Rekenkamercommissie.

Eerste termijn

De heer Boumans citeert: "Voor Veilig thuis heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan. Daar is een verslag van gemaakt, dat een jaar geleden is besproken. Dit heeft geleid tot een aantal amendementen. De conclusies daarvan zijn geëvalueerd door de gezamenlijke Rekenkamercommissies en vervolgens is voorliggende brief opgesteld. In de brief wordt vermeld dat het bestuur van de GGD de begroting en de kaderbrief te laat naar de raad heeft verstuurd, de besluiten van het dagelijks bestuur niet publiceert en de conceptverslagen van het algemeen bestuur niet openbaar maakt." Hij informeert naar het standpunt van de commissie- en raadsleden.

Mevrouw Zijlstra vraagt of de commissie- en raadsleden het van belang achten om wél goed geïnformeerd te worden. Kernachtig Wijchen oppert dat binnen de GGD een vaste rol aan personen wordt toegekend om het nemen van verantwoordelijkheid te verbeteren.

Mevrouw Vereijken stelt dat D66 het een slechte zaak vindt dat de GGD niet bereid is de raad proactief te informeren. Voorts is D66 benieuwd naar de wijze waarop het college om zal gaan met een gebrek aan informatie.

De heer Krale stelt dat de vertraging en het gebrek aan transparantie niet juist en niet wenselijk is en sluit zich aan bij de opmerking van de heer Boumans.

Mevrouw Osman vraagt of de GGD kan weigeren om informatie te delen, aangezien het delen van informatie in deze context een wettelijke verplichting is.

Mevrouw Hoogteijling vindt het opmerkelijk dat het bestuur van de GGD het advies van de Rekenkamercommissie om de informatie openbaar te maken in de wind slaat. Het CDA kan zich hier niet in vinden.

De heer Boumans geeft aan dat het aan de raad is om de vraag te beantwoorden of de GGD informatieverstreking kan weigeren. Als de raad de mening is toegedaan dat de GGD de informatie niet kan weigeren, heeft de raad middelen om het college op te roepen om ervoor te zorgen dat de nodige informatie wél verstrekt wordt.

Conclusie / advies: De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

13. Sluiting

De vergadering wordt gesloten om 23.00 uur.

Beantwoording vragen over DVO maatwerk 2019

1. **Artikel 6 DVO niet specifiek in de beslispunten opgenomen** Artikel 6, de pilot, is niet in de beslispunten opgenomen aangezien dit niet direct uit middelen van Wijchen wordt gefinancierd. Wij zien het als een leerzame pilot, die we samen met het WerkBedrijf graag verder uitwerken.

2. **Wat houdt een 'directieve benadering' in?** Het WerkBedrijf heeft werk bij werkgevers als vertrekpunt voor zijn matchingsactiviteiten. Het heeft zijn dienstverlening ingericht naar zeven werksoorten (horeca, industrie, groen etc.). Door de gemeente aangemelde werkzoekenden worden ondergebracht bij één werksoort. Wij zoeken met het WerkBedrijf naar een nieuwe balans tussen betaald werk dat beschikbaar is en betaald werk waarvoor een kandidaat gemotiveerd is. Wij willen kandidaten indelen in een werksoort waar, binnen zijn of haar mogelijkheden, betaald werk beschikbaar is. De wet schrijft immers voor dat alle 'algemeen geaccepteerde' arbeid, binnen zijn mogelijkheden in verband met gezondheid en belastbaarheid, door iemand in de participatiewet geaccepteerd moet worden. Wij gaan er vanuit dat mensen bereid zijn hun blik op hun mogelijkheden tot zelfstandigheid te verruimen en willen dat, conform de wet, een duidelijkere plaats geven in onze dienstverlening. Een aantal mensen moet, zeker als ze enige jaren niet meer betaald hebben kunnen werken, over een drempel heen geholpen worden om nieuwe stappen te kunnen zetten. Naast rechten (ondersteuning, aanbod voorzieningen), horen daar ook plichten bij (nakomen van afspraken, ingaan op aangeboden voorzieningen). In de pilot wordt gelijktijdig en samenhangend geëxperimenteerd met een aantal aspecten van de huidige kandidaatsbenadering: de mate van sturing, de mate van ondersteuning en motivering en de energie en de wijze waarop we handhaven.

3. **Hoe meten we afspraken in de DVO maatwerk?** De wijze waarop de MGR, en daarmee het WerkBedrijf, zich verantwoord naar de aangesloten gemeenten ligt vast in het informatieprotocol. Het WerkBedrijf rapporteert in zijn kwartaalrapportages aan de hand van de daarin vastgelegde afspraken. De indicatoren richten zich vooral op uitkomsten van acties en niet op het proces naar de uitkomst. De raad (16 AZ 206) heeft daar in april 2016 een zienswijze op geformuleerd waarna het door het algemeen bestuur van de MGR is vastgesteld.

De indicatoren voor het maatwerk liggen in lijn van dit protocol. Vanzelfsprekend willen we graag dat een groter aantal contacten met Wijchense bedrijven leidt tot een betere bekendheid van het WerkBedrijf en/of dat meer kandidaten geplaatst kunnen worden. Dat is echter nauwelijks objectief in beeld te brengen en hangt sterk af van de mogelijkheden van elk concreet bedrijf. Sowieso geldt dat de uitstroom van een kandidaat afhangt van een groot aantal interventies, die soms bekostigd worden uit "instrumenten" die we financieren uit maatwerk (bijvoorbeeld een nieuw bedrijfscontact), maar vaak ook voortbouwen op eerdere of gelijktijdige interventies en instrumenten uit de basisdienstverlening (bijvoorbeeld een goede diagnose en een betere presentatie door de kandidaat). De te leveren prestatie door het WerkBedrijf is daarom zo "droog" mogelijk gehouden. In de loop van 2019 zal het informatieprotocol voor de MGR worden herzien, waarbij de raad ook weer zijn zienswijze kan kenbaar maken.

4. **Wordt het maatwerk afgebouwd?** Het "maatwerk" is vastgelegd bij de besluitvorming door alle deelnemende gemeenten in de nota "Sterke Werkwoorden" (14 AZ 003). Bij de besluitvorming over het nieuwe beleidskader voor de MGR dit jaar, besluiten de gemeenten of zij het in stand houden van maatwerk zinvol vinden.

5. **Waarom een DVO van 1 jaar?** Het is nog niet duidelijk of de raden kiezen voor behoud van maatwerk in 2020.

6. **Hoe worden de kosten van medewerkers van het WerkBedrijf bepaald?** Het WerkBedrijf hanteert een vast uurtarief voor medewerkers die zij bij gemeenten "detacheren".

7. Waarom ontbreekt het advies van de CPW? De DVO is 1 maart j.l. ter advisering aan de CPW aangeboden, nadat de inzet op hoofdlijnen eerder aan hen was toegelicht. Het is aan de CPW zelf om te bepalen aan welke onderwerpen zij prioriteit geven. Wij gaan er vanuit dat hun advies met een reactie van het college voor u beschikbaar is bij de definitieve behandeling in de raadsvergadering van 25 april a.s..

8. Waarom zijn niet alle ontwikkeltrajecten uit de DVO ingezet? Ontwikkeltrajecten zijn beschikbaar voor een doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt waarvan wordt ingeschat dat zij met maximaal één jaar ondersteuning in een ontwikkeltraject op een leerwerkplek (zonder specifieke begeleiding) bij een bedrijf kunnen worden geplaatst. Als er onvoldoende kandidaten beschikbaar zijn die hieraan voldoen wordt het, relatief dure, instrument niet ingezet voor kandidaten die eenvoudiger bemiddelbaar zijn. Het geldt dat vrij valt, komt weer beschikbaar voor de gemeente.